

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ – ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

A. ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Διαδίκτυο: παγκόσμιο δίκτυο συνδεδεμένων υπολογιστών για την ανταλλαγή πληροφοριών με τη βοήθεια προηγμένων εφαρμογών της πληροφορικής & της τεχνολογίας. Νέα μορφή επικοινωνίας που μεταβάλλει τις παραδοσιακές σχέσεις πομπού-δέκτη. Κύρια γνωρίσματά του:

- **Οικουμενικότητα:** Ενώνει σε έναν παγκόσμιο ιστό επικοινωνίας όλη την ανθρωπότητα
- **Διαδραστικότητα:** Επιτρέπει την αλληλεπίδραση πομπού-δέκτη
- **Πολυπλοκότητα:** Συνδυάζει πολλές διαφορετικές μορφές επικοινωνίας (ήχος, εικόνα, λόγος κτλ.)
- **Ελευθερία:** Απουσία οποιουδήποτε ελέγχου, λογοκρισίας ή περιορισμού
- **Ευελιξία:** Επιτρέπει στους χρήστες να εξελίσσουν τις δυνατότητες και να διαμορφώνουν τους κανόνες λειτουργίας του με βάση τις ανάγκες τους

Οφέλη διαδικτύου:

- **Δυνατότητες αυτομόρφωσης & εκπαίδευσης:** εύκολη και γρήγορη πρόσβαση σε τεράστιο όγκο πληροφοριών – αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός της εκπαίδευσης με άπειρες εφαρμογές και εκπαιδευτικά προγράμματα
- **Δυνατότητες πληροφόρησης & συμμετοχής στα κοινά:** ενημέρωση σε πραγματικό χρόνο για τις καθημερινές εξελίξεις – επιτρέπει στον πολίτη να διαμορφώνει σφαιρική άποψη, να διασταυρώνει και να ενημερώνεται από πολλές διαφορετικές πηγές και να ασκεί κριτική
- **Δυνατότητες επικοινωνίας & ψυχαγωγίας:** νέες μορφές επικοινωνίας (ηλεκτρονική, διαδικτυακές συζητήσεις, κτλ.) – εντυπωσιακός χώρος ψυχαγωγίας χωρίς κόστος
- **Δυνατότητες οικονομικής ανάπτυξης & εκσυγχρονισμού του κράτους:** Νέες μορφές οικονομικής δραστηριότητας (π.χ. ηλεκτρονικό εμπόριο) & νέα επαγγέλματα – Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης για την αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση του πολίτη (π.χ. διαδικτυακές συναλλαγές με δημόσιες υπηρεσίες)

Κίνδυνοι διαδικτύου:

- **Πληροφοριακή σύγχυση του χρήστη:** Βομβαρδισμός από πλήθος πληροφοριών – υπερπληροφόρηση – Πλήθος ψεύτικων και ανεξ ακρίβωτων ειδήσεων
- **Υποκαθιστά τη φυσική επικοινωνία:** εθισμός του χρήστη – υποκατάσταση πραγματικής με εικονική ζωή – ψευδαίσθηση κοινωνικότητας
- **Κακοπροαίρετη χρήση & ηλεκτρονική εγκληματικότητα:** καθιστά δυνατή την κακοπροαίρετη χρήση προσωπικών δεδομένων – εκθέτει το χρήστη σε κακόβουλο περιεχόμενο

Προτάσεις για συνετή αξιοποίηση του διαδικτύου:

- **Υπευθυνότητα χρήστη:** συνετή και με μέτρο χρήση του διαδικτύου – καλλιέργεια ικανότητας να διακρίνει το σημαντικό από το ασήμαντο, την αλήθεια από το ψεύδος
- **Ευθύνη Πολιτείας:** νομοθεσία για την καταπολέμηση του οργανωμένου ηλεκτρονικού εγκλήματος – προστασία προσωπικών δεδομένων – εκσυγχρονισμός υπηρεσιών ελέγχου
- **Ρόλος εκπαίδευσης:** εξοικείωση των νέων με τις νέες τεχνολογίες – έγκυρη ενημέρωση για τις δυνατότητες αλλά και τους κινδύνους – καλλιέργεια ικανότητας αξιολόγησης και διασταύρωσης των πληροφοριών
- **Ευθύνη Οικογένειας:** ενθάρρυνση για δημιουργική ενασχόληση με νέες τεχνολογίες – μέριμνα για την υγιή ανάπτυξη της προσωπικότητας του νέου – έλεγχος πρόσβασης των ανηλίκων στο διαδίκτυο

B. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΜΕΣΑ

Θετικά	Αρνητικά
Διαδραστικότητα	Εικονικές ταυτότητες
Κατάργηση αποστάσεων – εξοικονόμηση χρόνου	Παρενόχληση – Εξαπάτηση – Εκφοβισμός
Επικοινωνία – Ψυχαγωγία	Ηλεκτρονική εγκληματικότητα
Διεύρυνση κοινωνικού περιγύρου – Διαδικτυακές κοινότητες	Εθισμός – Αποξένωση – Ναρκισσισμός

Κοινωνικά Δίκτυα: αναφέρεται σε διαδικτυακές εφαρμογές μέσα από τις οποίες άνθρωποι από όλο τον πλανήτη ανταλλάσσουν πληροφορίες, φωτογραφίες, δεδομένα της προσωπικής τους ζωής και συνομιλούν.

Θετική Αποτίμηση

Η μεγάλη απήχηση των κοινωνικών δικτύων οφείλεται στις εντυπωσιακές δυνατότητες που προσφέρουν όχι μόνο ως προς την επικοινωνία αλλά και την πληροφόρηση, την ψυχαγωγία και την επαγγελματική ζωή.

Συγκεκριμένα:

- Επιτρέπουν στους χρήστες να ανταλλάσσουν και να μοιράζονται φωτογραφίες, σκέψεις κτλ. με άλλους
- Καταργούν τις αποστάσεις
- Διευρύνουν τον κοινωνικό περίγυρο των ανθρώπων
- Παρέχουν τη δυνατότητα ενημέρωσης σε πραγματικό χρόνο
- Αποτελούν δίαυλο για ανταλλαγή απόψεων και άσκηση κριτικής
- Επιτρέπουν στο χρήστη να συμμετέχει σε κοινότητες ατόμων με κοινά ενδιαφέροντα

- Δίνουν τη δυνατότητα στο χρήστη να διαμορφώνει τη δημόσια εικόνα του και να προωθεί τους επαγγελματικούς του στόχους
- Αποτελούν εντυπωσιακό χώρο ψυχαγωγίας

Αρνητική Αποτίμηση

Η επικοινωνία μέσω των κοινωνικών δικτύων:

- Λειτουργεί ως υποκατάστατο επικοινωνίας
- Δεν προσφέρει τα οφέλη της δια ζώσης συναναστροφής
- Στηρίζεται σε εικονικές ταυτότητες
- Υποβιβάζει την έννοια της φιλίας
- Ενισχύει τη μοναξιά και την αποξένωση δίνοντας μια ψευδαίσθηση κοινωνικότητας
- Οδηγεί στον εθισμό του χρήστη
- Εγκυμονεί τον κίνδυνο παρενόχλησης, εκφοβισμού ή εξαπάτησης
- Ελλοχεύει ο κίνδυνος κλοπής προσωπικών δεδομένων
- Εκθέτει το χρήστη σε κακόβουλο περιεχόμενο (π.χ. βίαιο, υβριστικό κτλ.)

Προτάσεις για συνετή χρήση των κοινωνικών δικτύων

Τρόποι για τη σωστή χρήση των κοινωνικών δικτύων είναι:

- **Διαμόρφωση συνετής στάσης του ατόμου:** να μεριμνά πρωτίστως για τις καθημερινές κοινωνικές του σχέσεις και να αντιμετωπίζει τα κοινωνικά δίκτυα ως συμπληρωματικό τρόπο επικοινωνίας – να ιεραρχεί τις σχέσεις του – να ενημερώνεται για την ασφαλή πλοήγηση στο διαδίκτυο – να προστατεύει τα προσωπικά του δεδομένα αποφεύγοντας την αλόγιστη δημοσιοποίησή τους
- **Προετοιμασία του εφήβου για το διαδικτυακό κόσμο από τους γονείς:** να εξηγούν στο παιδί τους κινδύνους – να παρακολουθούν με διακριτικότητα την πρόσβαση των ανηλίκων στο διαδίκτυο – να χρησιμοποιούν λογισμικό ηλεκτρονικής προστασίας και ασφαλούς πλοήγησης για τα παιδιά – να είναι και οι ίδιοι συνετοί χρήστες των σελίδων κοινωνικής δικτύωσης – να ενθαρρύνουν την υγιή κοινωνικότητα του εφήβου
- **Προστασία του χρήστη από την Πολιτεία:** να υλοποιεί προγράμματα ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης για την ασφαλή πλοήγηση στο διαδίκτυο – να καταπολεμά το ηλεκτρονικό έγκλημα – να θεσπίσει κανόνες-νόμους που θα διαφυλάσσουν το σεβασμό των δικαιωμάτων του χρήστη από όσους δραστηριοποιούνται στον τομέα των κοινωνικών δικτύων

Γ. «ΕΞΥΠΝΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ» - SMARTPHONES

Χαρακτηριστική καινοτομία της εποχής μας. Η απήχρησή της επεκτείνεται σε όλες τις ηλικιακές ομάδες. Επανάσταση της ανθρώπινης επικοινωνίας.

Θετική Αποτίμηση

Η επικοινωνία μέσω των «έξυπνων» τηλεφώνων επιτρέπει στους χρήστες:

- να εξοικονομούν πολύτιμο χρόνο διευθετώντας τις υποθέσεις τους από απόσταση
- να οργανώνουν με εύκολο και άμεσο τρόπο τις υποχρεώσεις τους, τον προσωπικό τους χρόνο, την επικοινωνία με γνωστούς και φίλους
- να μην αισθάνονται μοναξιά
- να ενημερώνονται άμεσα για δυνατότητες εργασίας, προσφορές προϊόντων κτλ.
- να αισθάνονται ασφάλεια σε επείγουσες καταστάσεις
- να έχουν πρόσβαση σε ποικίλες μορφές επικοινωνίας (ομιλία, εικόνα, βίντεο κτλ.)
- να αξιοποιούν στον ελεύθερο χρόνο τους εφαρμογές με ψυχαγωγικό περιεχόμενο

Αρνητική Αποτίμηση

Η απουσία μέτρου και η κατάχρηση των «έξυπνων» τηλεφώνων έχει αρνητικές συνέπειες στο βαθμό που:

- Υποκαθιστούν την προσωπική, διά ζώσης επικοινωνία
- Δημιουργούν εθισμό και εξάρτηση
- Εμπεριέχουν τον κίνδυνο δημοσιοποίησης προσωπικών δεδομένων & εξαπάτησης
- Διευκολύνουν τον έλεγχο της προσωπικής ζωής του χρήστη και καταστρατηγούν θεμελιώδη δικαιώματά του
- Οδηγούν στην κωδικοποίηση της γλώσσας ιδίως από τους νέους (συντομογραφίες, κτλ.)

